

---

## Fredrik Reinfeldt (Replik)

Herr president! Det är många som nu refererar till en nordisk välfärdsmodell, och det är inte så konstigt när vi är samlade till ett möte med nordiska vänner. När jag kommer till möten i Europeiska unionen pratar de om en europeisk välfärdsmodell eller möjligen en *european social model*. Då är frågan: Pratar de om något annat eller har vi något eget som är avvikande?

Jag tror att vi ska se att en mycket stor andel av de skattefinansierade välfärdsambitionerna i världen är koncentrerade till Europa. Det är gott och bra. Problemet är att en stor andel av världens tillväxt inte längre finns lika samlad i Europa.

Dessutom kommer vi, vilket också Katainen påpekade, att vara en sorts experimentverkstad för att först se effekterna av en kraftigt åldrande befolkning. Det är i ljuset av detta som vi ska ställa oss frågan om hållfastheten i våra välfärdsambitioner. Det är inte så att vi behöver ifrågasätta om vi har dem, utan frågan är hur hållfastheten ser ut givet de förändringar som vi är utsatta för. I den meningen finns det en absolut samsyn kring värden som vi har anledning att upprätthålla, det vill säga att det finns kvalitativt bra och öppna välfärdssystem som är tillgängliga för alla och som möjliggör för människor, oavsett bakgrund, att få ett bra liv och utvecklas utifrån egna förutsättningar. Kring detta har vi en samling. Men som sagt: Vi får inte missta oss i att mycket av detta är satt under tryck med de globala förutsättningar som växer fram.

Det har skett en utveckling de senaste två decennierna i Sverige som medger för många medborgare att fatta flera egna beslut när det gäller var

---

man vill placera sina barn i skola och i förskola och var man vill ha sina äldre föräldrar i för typ av äldreomsorg. Det har gjorts möjligt via att vi fått en mångfald av utförare. En del av dem drivs i aktiebolagsform, i stiftelseform eller kooperativ och en del är fortsatt kvar i kommunal- eller landstingsregi. Makten har tydligt förskjutits från kommunala politiker till medborgarna själva att fatta besluten. Det är de beslut som de fattar som också styr vart de ekonomiska resurserna går. I allt väsentligt är medborgarna i Sverige nöjda med detta. Det är också ett skäl till att vårt största oppositionsparti, Socialdemokraterna, för diskussioner om bland annat hur mycket vinstuttag man ska tillåta i dessa verksamheter. Man kan säga att det är en sorts anpassning till en verklighet som för medborgarna nu är ganska naturlig.

Vi har dock inte sagt att vi i det här nya inte har anledning att ställa oss frågan hur vi ska följa upp att skattepengar verkligen kommer till det som de är avsedda för, hur vi kan se att det blir långsiktiga ägare och att kvaliteten blir bra. Jag tycker att man absolut ska vara öppen för den typen av diskussioner.

Vi har också tillsatt flera utredningar. Jag har nämligen uppfattningen att allting som används i form av skattemedel alltid ska ackompanjeras av hårda krav på uppföljning och att det leder till bra kvalitet. Men jag har inte någon sorts rigid inställning att vissa är exkluderade eller förbjudna att vara med i möjligheten att faktiskt utföra välfärd på lite olika sätt.

Jag vill också påpeka att denna förändring har lett till att väldigt många fler kvinnor nu blir företagare i Sverige. Det har lett till en mycket större möjlighet på en tidigare väldigt kvinnodominerad arbetsmarknad för flera kvinnor att byta arbetsgivare, vilket också i en del fall nu gör att tidigare cementserade låglöneyrken ser ut att få en bättre lönespridning.

Det finns mycket positivt som följer av den utveckling som vi nu ser. Men det finns också anledning att vara vaksam på risk för avarter.

---

## Information

Speech number

19

Speech type

Replik

Person

[Fredrik Reinfeldt](#)

Speaker role

Sveriges statsminister

Date

30.10.12 18:00

